

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

NEMZETI KLÍMAVÉDELMI HATÓSÁG

Iktatószám: NEKHA/10- 1 /2018-NFM

Ügyintéző:

Telefonszám:

e-mail:

Nemzeti Klímavédelmi Hatóság
éves jelentése

2017. évre

a 2003/87/EK irányelv 10.a. cikkében foglalt villamosenergia-termelő létesítményekre fordított átmeneti ingyenes kiosztásokból származó beruházások megvalósításával összefüggésben

Jelen dokumentum a 2003/87/EK irányelv és a villamosenergia-termelők részére az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény alapján történő derogációs kiosztás végrehajtási szabályairól szóló 341/2013. (IX. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 17. § által előírt kötelezettség alapján készült, a támogatott beruházások megvalósításával kapcsolatos tagállami éves jelentés elkészítésére vonatkozóan.

Előzmények:

Az Európai Unió Kibocsátás Kereskedelmi Rendszerének harmadik kereskedési időszakában (2013-2020) Magyarország kérelmet nyújtott be a villamosenergia-termelők részére átmeneti ingyenes kibocsátási egységek kiosztásával kapcsolatban. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2003. október 13-i 2003/87/EK irányelve (a továbbiakban: 2003/87/EK irányelv) 10.c. szerinti beruházásokról szóló SA.34086 (2012/N) számú bizottsági határozattal, és a C(2012) 8675 bizottsági határozattal (a továbbiakban: Európai Bizottság határozatai) jóváhagyott magyar derogációs kérelme alapján Magyarország két kiválasztott projekt számára nyújt állami támogatást a 2003/87/EK parlamenti és tanácsi irányelv 10.c. cikkében foglalt derogáció alapján az energiaágazat korszerűsítése céljából.

A projektek megvalósításával kapcsolatos hatósági feladatok végrehajtásáért az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat

végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény (a továbbiakban: Ügkr. tv.) 39. § (1) bekezdés n) pontjában, valamint a Korm. rendeletben foglaltak értelmében 2017. január 1. napjától a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) felel. Az ezt megelőző időszakban a hatóság projektek megvalósításával kapcsolatos feladatait az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőség (a továbbiakban: Főfelügyelőség) látta el.

A Derogációs Kiosztás alapján az erőművek 29.936.969,- EURO befizetést teljesítettek a Főfelügyelőség központi számlájára a beruházások vonatkozásában. A teljes befizetésből a Főfelügyelőség visszatartott a működési költségeinek fedezésére 100.000,- EURO-t. A fennmaradó összeg 30 %-ára a szlovák-magyar összekötő gázszállító vezeték (a továbbiakban: Rendszerösszekötő Földgázvezeték), és 70 %-ára az Intelligens Hálózat Mintaprojekt (a továbbiakban: Mintaprojekt) volt jogosult.

Az MGT Zrt. beruházás vonatkozásában megnyitott beruházási finanszírozási számlán 8.951.091,- EURO állt rendelkezésre. Az MGT Zrt. által jegyzett Rendszerösszekötő Földgázvezeték elkészült, az azzal kapcsolatos beruházási költségek 2015. januárban hiánytalanul elszámolásra kerültek. A beruházásra fordítható teljes összeg 2015. január 14. napján folyósításra került. Az MGT Zrt. benyújtotta a 2016. november 26. napján készült zárójelentését, amely tény a 2016. évre vonatkozó tagállami éves jelentés már tartalmazta.

A Mintaprojekt 20.885.878 EURO támogatásra jogosult. Az összes kifizetés 2016. december 31. napjáig mindösszesen 9.354.103 EURO (1.002.647.917,- forint és 6.133.801,75 EURO) volt.

A MAVIR ZRt. 100 %-os tulajdonában álló KOM Központi Okos Mérés Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: KOM Zrt.) által a Mintaprojekt tekintetében 2017. január 1. napját követően benyújtott kifizetési igénylések alapján a fennmaradó keretösszegeből történő kifizetéseket az Ügkr. tv. és a Korm. rendelet mellett a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: Támogató) és a KOM Zrt. között 2017. október 13. napján létrejött Támogatási szerződés (a továbbiakban: Támogatási szerződés) szabályozza. A fenti jogszabályok és a Támogatási szerződés is rögzíti, hogy a Támogató részéről kijelölt kapcsolattartó és ellenőrző szerv a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság.

A Támogatási szerződés alapján a megállapított támogatásnak megfelelően Támogató összesen legfeljebb 11.531.775,38 EURO (amely 3.597.913.918,- forintnak felel meg) összegben a fejezeti kezelésű előirányzat terhére vissza nem térítendő támogatást (a továbbiakban: Támogatás) nyújt a KOM Zrt. mint kedvezményezett részére a Mintaprojekt beruházás korábbi elszámolással nem érintett feladatainak (a továbbiakban: Feladatok) támogatására.

2017-ben a KOM Zrt. az NFM-1., NFM-2., NFM-3., NFM-4., NFM-5., NFM-6. és NFM-7. kifizetési igényléseit nyújtotta be, amelyből az NFM 1-5. kifizetési igénylések elbírálásra, elfogadásra és kifizetésre kerültek 2.251.352,48 EURO és 420.013.974,- forint összegben. Ezen pénzügyi teljesítés után még kifizethető rész 7.934.224,26 EURO. Az NFM 6. és 7. kifizetési igénylések vizsgálata, és várható kifizetése áthúzódott 2018. évre.

A Hatóság részéről az NFM-1., NFM-2., NFM-3., NFM-4., NFM-5. kifizetési igénylések helyszíni ellenőrzésére 2017. november 17. napján, a beruházói éves jelentés tervezet ellenőrzésére pedig 2017. december 07. napján került sor a műszaki szakértő bevonásával.

A KOM Zrt. 2018. január 09. napján benyújtotta a Mintaprojekt beruházásának 2017. évi véglegesített beruházói jelentését.

A Mintaprojekt beruházás fizikai megvalósításának végső határideje 2018. március 4. napja, amely legalább fél éves adatgyűjtési időszakot is magában foglal azzal, hogy a beruházói zárójelentés benyújtásának határideje 2018. szeptember 4. napja. A Beruházás záródőpontja a beruházói zárójelentés benyújtásának időpontjával egyezik meg.

A Hatóság mellett a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) is ellenőrzi a Mintaprojekt beruházást. A Hivatal 2017. február 1. napján a KOM Zrt. részére kiadott határozata többek között megállapította az okos mérés bevezetésével kapcsolatos központi mintaprojekt megvalósításával összefüggő szabályokról szóló 26/2016. (II. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Okosmérési Kormányrendelet) 14. § (2) bekezdés b) pontja szerinti záródokumentum tartalmi és formai követelményeit.

Összefoglaló a derogációs támogatás keretében még le nem zárult projekt (Mintaprojekt) 2017. évi fizikai előrehaladásáról:

A KOM Zrt. jelentése tömören bemutatja mind a 2017. évre vonatkozó előrehaladást, a kapcsolódó előzményeket és a 2018. évre vonatkozóan a célokat. Tartalmazza a jogi akadályok elhárulását, a projekt fizikai megkezdésének időpontját, és összefoglalja a Mintaprojekt indulásakor fennálló akadályozó körülményeket. Számba veszi a leszállított rendszer elemeit és a lefolytatott közbeszerzések eredményeit. A mérés-adatgyűjtés megkezdésének alakulásáról is tájékoztat.

2017. évben a KOM Zrt. tovább folytatta a 2016. év negyedik negyedévében elindított közbeszerzési eljárásokat, a Központi Okos Mérés és vezérlési rendszer kiépítését, és a leszállításra került okosmérők és okos mérést biztosító külön berendezések (a továbbiakban együttesen: okosmérők) felszerelését a partnerprogram során kiválasztott végponti helyszínekre.

A 2017. év során körvonalazódott és pontosításra került a Mintaprojekt műszaki tartalma. A Nemzeti Terv eredetileg 19.000 okosmérő beépítését irányozta elő az első és 190.000 okosmérő beépítését a második szakaszra. Ez a terv azonban nem tudott megvalósulni, a rendelkezésre álló forrás csökkentése miatt, amely tényről az NFM tájékoztatta az Európai Bizottságot, és az Európai Bizottság a Clima/B1/SH Ares(2014)302763 iktatószámú, 2014. február 07. napján kelt levelében azt a tájékoztatást adta, hogy lehetőség van a Mintaprojekt műszaki terjedelmének csökkentésére, hiszen a Mintaprojekt megvalósítására rendelkezésre álló forrás is csökkent, ezért a Mintaprojekt vonatkozásában nem lehetett megtartani az eredeti műszaki terjedelmet. Az Európai Bizottság azt a feltételt állította fel, hogy a módosulással a Mintaprojekt megvalósítása nem ütközhet az uniós és a nemzeti jogszabályokba és előírásokba. Így az előirányzott terv 100.000 mérési végpont integrálására és elemzésére változott.

A Hatóság hozzáférést kapott az eszközmanagement modulhoz, amelyben valamennyi, a rendszerben nyilvántartott eszköz azonosítható. A KOM Zrt. a 2017. december 31. napjáig tervezett célértékeket teljesítette. A 2017. december 07. napján tartott helyszíni ellenőrzésen a teljes jogosultság keretében szűrőpróbaszerűen kerültek adatok lekérdezésre. Az adatok feldolgozása során nem a korábban rögzített 110.000 villamos és 99.000 gáz okosmérő adatainak

elemzéséről készül el 2018. szeptember 04. napjáig a tanulmány, hanem ettől egy sokkal összetettebb dokumentum kerül elkészítésre.

Az Európai Bizottság CLIMA/B.1/JL Ares(2017)6015603-08/12/2017 iktatószámú levelében felhívta az NFM figyelmét arra, hogy Magyarország által az Európai Bizottság részére benyújtott és elfogadott végleges derogációs kérelemben Magyarország vállalta, hogy az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló Európai Parlament és Tanács 2003/87/EK irányelve 10c. cikke alapján biztosított támogatást kizárólagosan csak az Európai Bizottság által jóváhagyott Nemzeti Tervben lefektetett beruházások megvalósítására lehet fordítani.

A Hatóság az NEKH/93350-2/2017-NFM iktatószámú 2017. december 19. napján kelt levelében részletesen bemutatta, milyen hatáskörrel rendelkezik a Mintaprojekt megvalósítása során. A levél mellékletében pedig a KOM Zrt. magyarázatot adott arra, hogy a jelenlegi projekt állás megfelel a Nemzeti Tervben foglaltaknak. A KOM Zrt. a Nemzeti Terv 1.3.2. (i) (a) pontjában meghatározott cél – a 100.000 felhasználási pont bevonása – teljesítése érdekében a víz és távhő szektorból is bevont fogyasztási végpontokat, amely összeegyeztethető a Nemzeti Terv céljaival, különös tekintettel arra, hogy a Nemzeti Terv 1.3.2. (ii) (b) pontja pedig kifejezetten lehetővé teszi további közműszolgáltatások – így különös tekintettel a távhőszolgáltatás – bevonását a Mintaprojektbe, összhangban az okosmérési rendszereknek az Nemzeti Terv 1.2.2. pontjában is jelzett energia takarékosági funkciójára. Ezen felül a Nemzeti Terv 1. mellékletének 1.1. pontja (9. oldal) a Mintaprojekt alapvető céljának nevezi meg a fűtési energiafelhasználás csökkentését.

A fentiek következményeként tehát a Mintaprojektben végrehajtott műszaki tartalom megváltozása 2014. évig nyúlik vissza. A KOM Zrt. az Európai Bizottság által tett észrevételekkel összhangban úgy tervezte át a Mintaprojektbe bevonandó végpontok számát, hogy az továbbra is alkalmas legyen a Mintaprojekt kitűzött céljainak elérésére, de még sem haladja meg a rendelkezésre álló támogatási összeget.

A Hatóság az NEKH/93350-2/2017-NFM iktatószámú levelére még várja a Tisztelt Európai Bizottság választát.

Összegzés

A 2017. évre vonatkozóan a KOM Zrt. által benyújtott kifizetési kérelmek könyvvizsgálói ellenőrzését, illetve a KOM Zrt. által benyújtott 2017. évi beruházói éves jelentést a független könyvvizsgáló külön-külön elvégezte, és az ellenőrzés során tapasztaltokról könyvvizsgálói jelentést készített. A könyvvizsgáló a jelentésében elfogadta a KOM Zrt. 2017. évi beruházói éves jelentését.

A műszaki szakértő szintén benyújtotta a helyszíni ellenőrzés során elkészült műszaki szakértői jelentését. A műszaki szakértő a jelentésében megállapította, hogy a beruházás során a kifizetési igénylésekben szereplő műszaki tartalom megvalósult. A műszaki szakértő a jelentésében szintén elfogadta a KOM Zrt. 2017. évi beruházói éves jelentését.

A Hatóság a szakértőkkel együtt a beruházói éves jelentéseket átvizsgálta és leellenőrizte.

Budapest, 2018. január 30.

Üdvözlettel:

Ilyesné dr. Fetter Anna
főosztályvezető

Mellékletek:

1. A KOM Központi Okos Mérési Zrt. Intelligens Hálózat Mintaprojekt 2017. évi beruházói éves jelentése magyar és angol nyelven
2. A KOM Központi Okos Mérési Zrt. Intelligens Hálózat Mintaprojekt 2017. évi beruházói éves jelentéséről készített könyvvizsgálói jelentés magyar és angol nyelven

